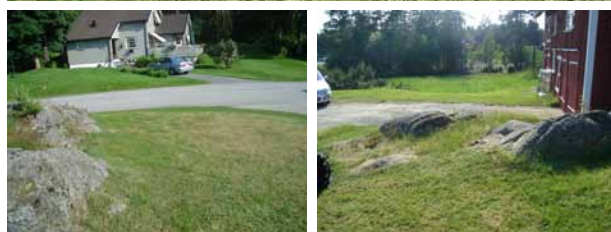

Gårdsnavn:**Koordinat:** Ø: 642877, N: 6604160, 22 EU89-UTM Sone 32**Synbarhet:**

Foto: Kjell J. Frankrig 05.07.2006

Kulturminneregistrering**KMtype:** Husmannsplass, ,**Tilstand:****Ansvarlig etat:****Verneverdi:****Vern:** ,**Beskrivelse:**

Plassen ble også kalt Fjelle og lå hvor uthusa til Kjell Ulfsby står i dag (2003). Før 1909 ble huset revet av Johan J. Engen og satt opp som grisehus, senere hønehus hos han på Nordre Engen. En dørvrider fra stua er oppbevart på Folkenborg Museum.

Folket som bodde her var av omstreiferfamilien Kjeldsen. Ifølge Harald Torp (1972) skal en dame som ble kalt "Kjeldselisa" ha bodd her. Det må ha vært Lisbeth Svendsdatter fra Jernskog som ble gift med Christian

Lok. nr. 1250002 Åsen forts:

Christiansen i 1834. Lisa Svendsdatter døde på Åsen av alderdom 14/11 1897.

Dette ekteparet får disse barna i Rødenes:

Anne Helene født på Sameiet i 1835, gift med Erik Olen Hjørnehaugen Maren Sofie f. på Tjernsmo 1838 til Hethul Martin født 1841 på Basmo Anton født 1844 på Ulfsbysetra Maren født på Slottet i 1847 Christian Julius født 1850 på Jåvallpl. Død på Slottet i 1851.

I boka "Nedlagte boplasser i Rødenes" forteller Oskar Haugen mere om de nevnte plassene og de som bodde der. Han forteller også at disse familiene stammer fra en gruppe såkalte "omstreifere" som i sin tid kom fra Ullensaker og slo seg til i området rundt Basmo Festning da den var bemannet. På festningen var sikkert litt penger i omløp, og dette ga muligheter for en viss handel. Senere fikk disse mulighet til å slå seg ned ved Jåvall.

Mange fra plassene som Oskar Haugen forteller om i Jåvall-området flyttet etterhvert til Hærland. Der var arbeidsmuligheter ved veianlegget som kom igang på denne tida. Ennå går de under begrepet "omstreifere", men etterhvert blir de integrert med de fastboende. En annen familie som er sterkt knyttet til Kjeldsen-familien gikk under etternavnet Hakabru. Også disse flyttet vestover ved de samme tider.

Vi leser at den 16. juli 1860 meldes flytning av to familier:

Ole Christiansen, 40 år, flytter fra Javallbråten til Skinnerud sammen med sin kone Olea Olsdatter som er 42 år. og seks barn: Birthe Marie 19 1/2 år, Hans Jacob 17 år, Thea 15 år, Emma 7 år, Carl Gustaf 5 år, Ole Christian Rudolph 2 1/2 år. Familien som flytter til Skinnerud er av Hakabrufolket.

Den andre familien flytter også fra Jåvallbråten, men de flytter til Hethul. Her treffer vi Lisa Svendsdatter som er nevnt ovenfor, hun er 49 år og flytter sammen med sin mann Christian Christiansen, 48 år. og barna: Martin 19 år, Anton 16 år og Karen 13 år. Denne Christian må være den som blir kalt "Unge Kjelsen". Hans far het også Christian Christiansen og ble kalt "gamle Kjelsen". Liten fantasi ved navnevalg bringer problemer.

I 1813 forteller kirkeboka for Høland om et dødsfall: "Enkemand Kield Rasmusen, Basmoen af Rødenæs, død på Moe, formand for det omstreifende såkaldte Kielsenfølget, 70 år"

Det menes at Moe har vært en plass som lå på ei tomt hvor vi i dag finner grustaket ved Basmoen. Dateringen ved disse begivenhetene spriker litt. Kirkeboka for Rødenes forteller at Kield ble begravet der den 13/12 1912.

Maren Sofie Kristiansen bor her vrd folktellinga i 1891. Hun er født på Tjernsmo i Rødenes i 1834 eller 38/39. Den 15/3 1861 melder hun flytting fra Jåvallbråten i Rødenes for å gifte seg med gårdbruker Gustav Johnsen Hethul. Hun oppgis å være 22 år gammel.

På Åsen hevdes det at hun er bygselskone og at hun holder hvile for reisende. Hennes kundekrets var nok ofte fra hennes eget miljø. Hennes datter Anna Karoline Gustavsens er født i 1870 på Myrås og hjelper henne med husarbeidet. Ved tellinga får vi faktisk navngitt en av hennes gjester. Det er murmesteren Karl Oskar Kristiansen Bakke som er ugift og født i Idd i 1857. Han bor i Torg gt. 6 i Kristiania.

I 1900 tyder det på at Karoline har flyttet ut, for da bor Maren alene på Åsen.

En behøver flere faste punkter før en kan knytte sikker forbindelse til den gamle Kiel som døde i 1812.

Befart og fotografert den 5. juli 2006 av Kjell J. Frankrig. Posisjonen er avlest med håndholdt GPS.

Tilhørende enkeltminner (0):

Litteratur

Lok. nr. 1250002 Åsen forts:

Undrum, Kjell 2005. "Øst i kroken" - og litt vestover. Spredt stoff fra flere enn hundre husmannsplasser / kulturminner i Hærland. Upub. 61 s.